

DECIZIE

28 martie 2018

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție

în componență:

Președintele ședinței, judecătorul
Judecătorii

Oleg Sternioală
Nicolae Craiu, Mariana Pitic

examinând recursul declarat de către Vladimir Rusu,

în cauza civilă la cererea introductivă depusă de către Societatea Comercială „Cons Viand” Societate cu răspundere limitată cu privire la intentarea procedurii de insolabilitate față de debitorul Societatea cu răspundere limitată „Vladcomlux”,

împotriva încheierii Curții de Apel Bălți din 14 august 2017, prin care a fost admis demersul lichidatorului Societății cu răspundere limitată „Vladcomlux” Alexei Țurcanu și a fost dispusă aducerea silită în ședința de judecată a lui Vladimir Rusu și încheierii din 14 august 2017 prin care a fost admis demersul lichidatorului Societății cu răspundere limitată „Vladcomlux” Alexei Țurcanu și a fost aplicată interdicția de a părăsi teritoriul Republicii Moldova față de administratorul Societății cu răspundere limitată „Vladcomlux” Vladimir Rusu,

c o n s t a ă

La data de 11 noiembrie 2016 SRL „Cons-Viand” s-a adresat în instanța de insolabilitate cu cerere introductivă privind intentarea procesului de insolabilitate față de debitorul SRL „Vladcomlux”.

Prin încheierea Curții de Apel Bălți din 11 noiembrie 2016, a fost admisă spre examinare cererea introductivă a creditorului SRL „Cons-Viand” privind intentarea procesului de insolabilitate față de debitorul SRL „Vladcomlux”, în calitate de administrator provizoriu fiind desemnat Alexei Țurcanu.

Prin hotărârea Curții de Apel Bălți din 19 decembrie 2016, s-a admis cererea introductivă depusă de SRL „Cons-Viand” și s-a intentat procesul de insolabilitate și a fost dispusă inițierea procedurii simplificate a falimentului și dizolvarea SRL „Cons-Viand”, în calitate de lichidator a fost desemnat Alexei Țurcanu.

La data de 14 august 2017 lichidatorul SRL „Vladcomlux” a înaintat cerere solicitând aducerea forțată în ședința de judecată a administratorului SRL „Vladcomlux” Vladimir Rusu și aplicarea interdicției față de acesta de a părăsi teritoriul Republicii Moldova.

În motivarea cererii a invocat că administratorul SRL „Vladcomlux” Vladimir Rusu refuză să comunice cu lichidatorul, nu a prezentat actele de constituire a societății, procesele-verbale ale adunării generale ale asociaților, certificatul înregistrării de stat al întreprinderii, documentele ce confirmă dreptul societății asupra patrimoniului ei, registrele societății, avizele auditorului și ale organelor administrative fiscale, actele de

evidență contabilă ale SRL „Vladcomlux” și alte acte prevăzute de lege, ceea ce constituie o încălcare a obligațiilor ce-i revin potrivit Legii insolvenței.

Prin încheierea Curții de Apel Bălți din 14 august 2017 a fost admisă cererea lichidatorului SRL „Vladcomlux” Alexei Țurcanu și a fost dispusă aducerea silită în ședința de judecată a administratorului SRL „Vladcomlux” Vladimir Rusu (f.d.96).

Prin încheierea Curții de Apel Bălți din 14 august 2017, a fost admisă cererea lichidatorului SRL „Vladcomlux” Alexei Țurcanu și a fost aplicată interdicția de a părăsi teritoriul Republicii Moldova față de administratorul SRL „Vladcomlux” Vladimir Rusu (f.d. 97).

La data de 09 februarie 2018 Vladimir Rusu a declarat recurs împotriva încheierilor Curții de Apel Bălți din 14 august 2017, solicitând admiterea cererii de recurs, casarea încheierilor recurate, cu soluționarea problemei în fond și respingerea cererilor lichidatorului SRL „Vladcomlux” Alexei Țurcanu privind aducerea forțată în ședința de judecată și de aplicare a interdicției de a părăsi teritoriul Republicii Moldova.

A susținut ca fiind contradictorii afirmațiile lichidatorului SRL „Vladcomlux” Alexei Țurcanu precum că nu răspunde la apelurile lui și că s-ar eschiva de la transmiterea documentelor necesare insolvenței, deoarece nu a fost telefonat de către lichidator, nu a fost citat atât el, cât și reprezentantul lui, avocatul stagiar Marin Sardari, cu scopul de a prezenta actele contabile ale societății.

A afirmat că instanța de insolvență nu este în drept să aplice interdicția de a părăsi țara, or, art. 84 al Legii insolvenței, la care instanța de insolvență face referire, nu prevede și nu permite dreptul instanței de aplicare a interdicției de a părăsi țara, dar poate obliga debitorul și reprezentantul acestuia de a nu părăsi teritoriul.

În conformitate cu art. 425 Cod de procedură civilă, termenul de declarare a recursului împotriva încheierii este de 15 zile de la comunicarea încheierii.

Potrivit prevederilor art. 8 alin. (1) Legea insolvenței nr. 149 din 29 iunie 2012, hotărârile și încheierile instanței de insolvență pot fi atacate cu recurs în termen de 15 zile calendaristice din data pronunțării și numai în cazurile prevăzute expres de prezenta lege.

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că, recursul este declarat în termen, or, din materialele cauzei rezultă că instanța de insolvență prin scrisoarea nr. 18385 din 12 septembrie 2018 a expediat recurentului copia încheierii contestate (f.d. 98), însă nu poate fi stabilit cu certitudine momentul recepționării acestora de către recurent.

La data de 19 februarie 2018 în adresa SRL „Vladcomlux” Alexei Țurcanu a fost expediată spre cunoștință copia recursului declarat de către Vladimir Rusu cu înștiințarea despre necesitatea depunerii referinței.

Intimatul nu și-a valorificat dreptul procedural respectiv și nu a depus referință în termenul stabilit.

În conformitate cu art. 426 alin. (3) Codul de procedură civilă, recursul împotriva încheierii se examinează în termen de 3 luni într-un complet din 3 judecători, pe baza dosarului și a materialelor anexate la recurs, fără examinarea admisibilității și fără participarea părților.

Potrivit art.8 alin.(3) din Legea insolvenței, nr.149 din 29.06.2012, recursul se examinează în termen de 60 de zile de la înregistrarea dosarului în instanța de recurs, în modul prevăzut de Codul de procedură civilă, într-un complet de 3 judecători, fără participarea părților, în baza dosarului și a materialelor anexate la recurs.

Studiind materialele cauzei și raportând cele constatate la prevederile legale ce guvernează speța, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră recursul neântemeiat și pasibil de a fi respins cu menținerea încheierilor din 14 august 2017 a Curții de Apel Bălți, din următoarele considerente.

În conformitate cu art. 427 lit. a) CPC, instanța de recurs, după ce examinează recursul împotriva încheierii, este în drept să-l respingă și să mențină încheierea.

Potrivit art. 356 Cod de procedură civilă, cererea de declarare a insolvenței se judecă în instanță conform normelor generale din prezentul cod, cu excepțiile și completările stabilite de legislația insolvenței.

Reglementări similare se regăsesc și la art. 1 alin. (4) al Legii insolvenței, procesul de insolvență se desfășoară în conformitate cu prevederile Codului de procedură civilă și cu cele ale prezentei legi.

După cum denotă actele cauzei, prin încheierea Curții de Apel Bălți din 11 noiembrie 2016, a fost admisă spre examinare cererea introductivă a creditorului SRL „Cons-Viand” privind intentarea procesului de insolvență față de debitorul SRL „Vladcomlux”, în calitate de administrator provizoriu fiind desemnat Alexei Țurcanu.

Tot actele pricinii atestă că, prin hotărârea Curții de Apel Bălți din 19 decembrie 2016, a fost admisă cererea introductivă depusă de SRL „Cons-Viand” și a fost intentat procesul de insolvență fiind dispusă inițierea procedurii simplificate a falimentului și dizolvarea SRL „Cons-Viand”, în calitate de lichidator a fost desemnat Alexei Țurcanu.

De asemenea, s-a constatat că la data de 14 august 2017 lichidatorul SRL „Vladcomlux” a înaintat cerere solicitând aducerea forțată în ședința de judecată a administratorului SRL „Vladcomlux” Vladimir Rusu și aplicarea interdicției față de acesta de a părăsi teritoriul Republicii Moldova.

Prin încheierea Curții de Apel Bălți din 14 august 2017 a fost admisă cererea lichidatorului SRL „Vladcomlux” Alexei Țurcanu și a fost dispusă aducerea silită în ședința de judecată a administratorului SRL „Vladcomlux” Vladimir Rusu (f.d.96).

Prin încheierea Curții de Apel Bălți din 14 august 2017, a fost admisă cererea lichidatorului SRL „Vladcomlux” Alexei Țurcanu și a fost aplicată interdicția de a părăsi teritoriul Republicii Moldova față de administratorul SRL „Vladcomlux” Vladimir Rusu (f.d. 97).

După cum rezultă din materialele cauzei, recurentul î-și exprimă dezacordul cu soluția instanței de insolvență prin care a fost dispusă aducerea silită în ședința de judecată a administratorului SRL „Vladcomlux” Vladimir Rusu.

La aceste argumente Colegiul notează că procesul de insolvență este un proces special al cărui desfășurare este ghidată de Legea insolvenței.

Conform art. 12 din Legea insolvenței nr. 149 din 29 iunie 2012, dreptul de a depune cerere introductivă îl au: debitorul, creditorii, alte persoane indicate în prezenta lege.

Conform art. 18 alin. (1) din Legea insolvenței nr. 149 din 29 iunie 2012, creditorul poate depune cerere introductivă dacă are un interes legitim în intentarea procesului de insolvență și își poate argumenta creanțele și temeiurile de intentare a procesului de insolvență.

Potrivit art. 21 alin. (1), (2) și (5) al Legii insolvenței, instanța de insolvență este obligată să admită spre examinare cererea introductivă depusă de creditor cu respectarea prevederilor Codului de procedură civilă și ale prezentei legi. Despre admiterea spre examinare a cererii introductive, instanța de insolvență adoptă imediat

o încheiere, dar în cel mult 3 zile de la data depunerii. Prin încheierea consemnată la alin.(2), instanța de insolvabilitate dispune punerea sub observație a debitorului prin desemnarea unui administrator provizoriu și aplică măsuri de asigurare a creanțelor creditorilor.

Iar, dispozițiile art. 24 alin. (1), (2) și (3) din Legea insolvabilității statuează că, după ce primește cererea introductivă spre examinare, instanța de insolvabilitate aplică măsurile necesare pentru a preveni modificarea stării în care se aflau bunurile debitorului în perioada de până la intentarea procesului de insolvabilitate. Pe lângă măsurile de asigurare prevăzute de Codul de procedură civilă, instanța de insolvabilitate aplică următoarele măsuri de asigurare, numește un administrator provizoriu și obligă debitorul ca în perioada de observație deciziile privind gestionarea patrimoniului să fie luate doar cu acordul prealabil al administratorului provizoriu, la cererea motivată a creditorilor sau administratorului provizoriu ori din oficiu, dispune înlăturarea debitorului de la gestionarea patrimoniului, pune sub sechestru bunurile debitorului și corespondența lui comercială, suspendă urmărirea individuală ale creditorilor și executările silită asupra bunurilor debitorului, precum și curgerea prescripției dreptului de a cere executarea silită a creanțelor acestora contra debitorului, pune sub interdicție înstrăinarea de către debitor a bunurilor sale ori decide ca acestea să poată fi înstrăinate doar cu învoirea expresă a administratorului provizoriu. Dacă măsurile de asigurare prevăzute la alin. (2) sunt insuficiente, instanța de insolvabilitate poate dispune aducerea silită a debitorului spre audiere.

Instanța de recurs reține că, aplicarea măsurilor de asigurare în procesul de insolvabilitate este o condiție obligatorie.

Lichidatorul SRL „Vladcomlux” Alexei Țurcanu a invocat că a solicitat administratorului Vladimir Rusu actele de constituire și documentele de evidență contabilă a societății, însă acesta refuză să comunice cu lichidatorul, nu răspunde la apelurile lui.

Conform art. 27 alin (3) și (4) al Legii insolvabilității nr. 149 din 29 iunie 2012, debitorul are obligația de a transmite administratorului provizoriu, în cel mult 3 zile lucrătoare de la cerere, informațiile solicitate de acesta, apreciate ca fiind necesare, cu privire la activitatea și la patrimoniul său, precum și documentele activității economice și documentele de evidență contabilă, inclusiv ștampila întreprinderii, care vor fi reținute de administratorul provizoriu spre documentare.

Raportând la caz normele de drept citate, Colegiul reține că administratorul SRL „Vladcomlux” Vladimir Rusu nu a invocat motive întemeiate care au stat la baza neexecutării hotărârii Curții de Apel Bălți din 19 decembrie 2016, prin care a fost intentat procesul de insolvabilitate față de SRL „Vladcomlux” și a fost dispusă inițierea procedurii simplificate a falimentului cu dizolvarea debitorului, și respectiv, neprezentării în termen de cel mult 5 zile lucrătoare lichidatorului Alexei Țurcanu gestiunea societății pe bază de inventar și de bilanț, patrimoniul societății, documentele ce țin de activitatea contabilă și comercială, inclusiv ștampila întreprinderii.

Deci, odată ce creditorul a depus cerere introductivă, instanța de insolvabilitate în cazul admiterii spre examinare a cererii, poate aplica măsurile de asigurare față de debitor în corespundere cu Legea insolvabilității nr.149 din 29 iunie 2012.

La caz, Colegiul conchide că instanța de insolvabilitate în dispozitivul încheierii contestate în mod greșit a indicat că, aceasta nu se supune nici unei căi de atac, or, încheierea instanței de insolvabilitate a Curții de Apel Bălți din 14 august 2017, privind

aplicarea măsurilor de asigurare a acțiunii, în conformitate cu art. 24 alin. (3) Legea insolvenței și art. 181 alin. (1) Codul de procedură civilă, poate fi contestată cu recurs.

La fel, potrivit materialelor cauzei lichidatorului SRL „Vladcomlux” Alexei Țurcanu a solicitat aplicarea interdicției în privința administratorului SRL „Vladcomlux” Vladimir Rusu de a părăsi teritoriul Republicii Moldova fără permisiunea instanței de insolvență.

Referitor la încheierea Curții de Apel Bălți din 14 august 2017, prin care recurentului i-a fost aplicată interdicția de a părăsi teritoriul Republicii Moldova, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reține că aceasta a fost emisă cu respectarea normelor de drept relevante în raport cu circumstanțele cauzei.

După cum rezultă din materialele cauzei, recurentul Vladimir Rusu î-și exprimă dezacordul cu soluția instanței de insolvență prin care i-a fost aplicată interdicția de a părăsi teritoriul Republicii Moldova.

Conform art. 84 alin. (1)- (3) din Legea insolvenței, după intentarea procedurii de insolvență, instanța de insolvență, din oficiu sau la cererea administratorului/lichidatorului, poate obliga debitorul sau reprezentantul organelor lui de conducere să nu părăsească teritoriul Republicii Moldova fără permisiunea sa expresă în cazul în care există dovezi că acesta ar putea să se ascundă ori să se eschiveze de la participarea la procedură.

În caz de eschivare a debitorului de la îndeplinirea obligațiilor, conform prezentei legi, instanța de insolvență, la cererea administratorului, a adunării creditorilor sau a comitetului creditorilor ori din oficiu, poate ridica debitorului dreptul de administrare a patrimoniului, dacă acesta dispune de el, îi poate interzice să părăsească localitatea de reședință fără permisiunea sa expresă ori poate aplica alte măsuri de asigurare în conformitate cu legislația în vigoare.

Interdicțiile specificate la alin. (1) și (2) sunt valabile pe întregul proces de insolvență dacă instanța de insolvență nu stabilește altfel.

Pornind de la prevederile legale evocate supra, Colegiul constată că interdicția de a părăsi teritoriul Republicii Moldova fără permisiunea expresă a instanței de insolvență, poate fi instituită de către aceasta în cazul în care există dovezi că reprezentanții organelor de conducere ale debitorului ar putea să se ascundă ori să se eschiveze de la participarea la procedură.

Or, din sensul normei legale, rezultă că părăsirea teritoriului, în situația când a fost aplicată o asemenea interdicție, poate avea loc doar cu permisiunea instanței de insolvență și doar în situația justificării motivelor care ar prevala asupra motivelor care au stat la baza aplicării interdicției.

La caz, instanța de insolvență, prin încheierea din 14 august 2017, a instituit interdicția de părăsire a teritoriului Republicii Moldova a membrului organului de conducere al SRL „Vladcomlux” – Vladimir Rusu IDNO 0960910599433, din motiv că de către acesta nu au fost prezentate actele de constituire a societății, actele de evidență contabilă a societății, procesele-verbale ale adunării generale a asociaților, certificatul înregistrării de stat a întreprinderii, nu a fost transmisă ștampila întreprinderii, nu au fost prezentate documente ce confirmă drepturile societății asupra patrimoniului ei, registrele societății și alte documente prevăzute de legislație, iar la notificările expediate în adresa debitorului nu a parvenit nici un răspuns.

În corespundere cu norma de drept sus citată, instanța de insolvență întemeiat a aplicat în privința lui Vladimir Rusu interdicția de a părăsi teritoriul Republicii Moldova.

Conform art. 27 alin. (1) și (2) Constituția Republicii Moldova, dreptul la libera circulație în țară este garantat.

Oricărui cetățean al Republicii Moldova îi este asigurat dreptul de a-și stabili domiciliul sau reședința în orice localitate din țară, de a ieși, de a emigra și de a reveni în țară.

Conform art. 54 alin. (2) Constituția Republicii Moldova, exercițiul drepturilor și libertăților nu poate fi supus altor restrângeri decât celor prevăzute de lege, care corespund normelor unanim recunoscute ale dreptului internațional și sunt necesare în interesele securității naționale, integrității teritoriale, bunăstării economice a țării, ordinii publice, în scopul prevenirii tulburărilor în masă și infracțiunilor, protejării drepturilor, libertăților și demnității altor persoane, împiedicării divulgării informațiilor confidențiale sau garantării autorității și imparțialității justiției.

Restrângerea dreptului lui Vladimir Rusu la circulație este prevăzută de lege și constituie o măsură necesară într-o societate democratică pentru asigurarea reparării prejudiciului cauzat creditorilor, adică pentru protejarea drepturilor și intereselor acestora.

Prin urmare, argumentele invocate de către recurent în cererea de recurs precum că instanța de insolvență la examinarea cauzei nu a aplicat legea care urma a fi aplicată, îngăduind astfel drepturile fundamentale ale omului manifestate prin încălcarea dreptului la circulație, garantat de art. 2, Protocolul nr. 4 din Convenția CEDO, nu pot servi temei pentru admiterea recursului în sensul declarat.

Într-adevăr prevederile art. 27 și 36 din Constituția RM, precum și art. 2 a Protocolului nr. 4 la Convenția Europeană pentru apărarea drepturilor Omului, garantează dreptul la libera circulație.

Însă, potrivit jurisprudenței Curții Europene, limitarea sau ingerința în acest drept este justificată atunci când sunt întrunite cumulativ următoarele condiții: să fie prevăzut de lege, să îndeplinească un scop legitim, să fie necesară într-o societate democratică și să fie proporțională cu scopul urmărit.

Prin urmare, interdicția de a părăsi teritoriul este prevăzută de lege, îndeplinește scopul de evita ascunderea sau eschivarea de la participarea la procedură, este necesară această măsură în vederea menținerii echilibrului între drepturile recurentului și ale creditorilor, precum și este proporțională scopului urmărit, adică asigură prezența acestora la desfășurarea procedurii.

Astfel, prin aplicarea interdicției de a părăsi teritoriul Republicii Moldova, nu a avut loc o încălcare crasă a drepturilor acestuia la libera circulație, or, aceste drepturi nu sunt absolute.

În această ordine de idei, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ constată netemeinicia motivelor invocate de către recurent în cererea de recurs.

Din considerentele enunțate și având în vedere faptul că încheierea Curții de Apel Bălți din 14 august 2017 prin care a fost dispusă aducerea silită în ședința de judecată a administratorului SRL „Vladcomlux” Vladimir Rusu și încheierea din 14 august 2017 prin care a fost dispusă aplicarea interdicției de a părăsi teritoriul Republicii Moldova sunt întemeiate și legale, iar argumentele invocate de către recurent sunt neîntemeiate, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a respinge recursul și de a menține încheierile din 14 august 2017 a Curții de Apel Bălți.

În conformitate cu art. 427 lit. a), art.428 Codul de procedură civilă, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

d e c i d e :

Se respinge recursul declarat de Vladimir Rusu.

Se menține încheierea din 14 august 2017 a Curții de Apel Bălți prin care a fost dispusă aducerea silită în ședința de judecată a administratorului SRL „Vladcomlux” Vladimir Rusu și încheierea din 14 august 2017 prin care a fost dispusă aplicarea interdicției de a părăsi teritoriul Republicii Moldova, adoptate în cauza civilă la cererea introductivă depusă de către Societatea Comercială „Cons Viand” Societate cu răspundere limitată cu privire la intentarea procedurii de insolvabilitate față de debitorul Societatea cu răspundere limitată „Vladcomlux”.

Decizia este irevocabilă.

Președintele ședinței, judecătorul

Oleg Sternioală

Judecători

Nicolae Craiu

Mariana Pitic